

عنوان مقاله:

ارزیابی میزان تاب آوری اجتماعی شهری موردشناسی؛ شهر زاهدان

محل انتشار:

مجله پژوهش و برنامه ریزی شهری، دوره 9، شماره 32 (سال: 1397)

تعداد صفحات اصل مقاله: 14

نویسندگان:

مجتبی روستا - دانشجوی دکتری جغرافیا و برنامه ریزی شهری، دانشگاه سیستان و بلوچستان، زاهدان، ایران

عیسی ابراهیم زاده - استاد جغرافیا و برنامه ریزی شهری و منطقه ای، دانشگاه سیستان و بلوچستان، زاهدان، ایران

مصطفی ایستگلدی - استادیار جغرافیا و برنامه ریزی شهری، دانشگاه زابل، زابل، ایران

خلاصه مقاله:

یکی از راهبردهای بین‌المللی سازمان ملل متحد، برای کاهش بلایا، ایجاد تاب‌آوری جوامع در برابر سوانح طبیعی و انسانی است. در همین راستا، تحقیق حاضر، به ارزیابی و تحلیل میزان تاب‌آوری اجتماعی در شهر مرزی زاهدان می‌پردازد. روش گردآوری اطلاعات به دو صورت؛ اسنادی و میدانی (پرسشنامه و مصاحبه) با توجه به شاخص‌های فضای ذهنی شامل: سرمایه اجتماعی (اعتماد عمومی، اعتماد نهادی، مشارکت رسمی، مشارکت غیررسمی و آگاهی و تعلق مکانی) می‌باشد. جامعه آماری، تعداد ۵۸۷۷۳۰ نفر ساکن در مناطق ۵ گانه شهر زاهدان بر اساس آخرین سرشماری عمومی (۱۳۹۵) می‌باشد. حجم نمونه بر اساس فرمول کوکران، ۳۸۴ پرسشنامه محاسبه و به روش نمونه‌گیری تصادفی ساده توزیع گردید. در تجزیه و تحلیل اطلاعات و داده‌ها از آزمون‌های آماری شامل آزمون تی تک‌نمونه‌ای و تحلیل واریانس یک‌طرفه استفاده شده است. بر اساس یافته‌های پژوهش، در مجموع، این نتایج به دست آمده: میانگین کلی شاخص‌های سرمایه اجتماعی (۲۴/۲) و تعلق مکانی (۰۹/۲) در تمامی مناطق پایین‌تر از حد متوسط (۳) و دارای وضعیت نامطلوبی بوده و وضعیت هر یک از این شاخص‌ها، در بین مناطق شهر با یکدیگر یکسان نیست. همچنین، مناطق یک، پنج و دو دارای وضعیت مطلوب‌تری نسبت به مناطق سه و چهار شهر زاهدان (حاشیه‌نشینان و مهاجرین عمدتاً در این دو منطقه زندگی می‌کنند) به لحاظ شاخص‌های سرمایه اجتماعی و تعلق مکانی هستند. در نهایت می‌توان نتیجه گرفت که فضای ذهنی نامناسب در مناطق شهری زاهدان (مخصوصاً در مناطق ۳ و ۴) باعث آسیب‌پذیری و عدم تاب‌آوری اجتماعی شهر گردیده و به تبع آن، امنیت اجتماعی [۱] و توسعه این مناطق را به خطر انداخته است (فضای ذهنی نامناسب تهدیدی برای تاب‌آوری شهر می‌باشد). [۱]. منظور، ناامنی اجتماعی است. بررسی ناامنی سیاسی موضوع این پژوهش نیست.

کلمات کلیدی:

تاب آوری اجتماعی، سرمایه اجتماعی تعلق مکانی، فضای ذهنی، شهر زاهدان

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1909704>

